

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Danielem Spratkem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **L.B.**

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 114898/2017 ze dne 1. 11. 2017, ve věci přestupku,

Shodu s prvopisem potvrzuje

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl uznán vinným z přestupku podle ust. § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů účinných ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se měl dopustit tím, že dne 29. 3. 2017 v době kolem 8:48 hodin v obci Havířov, část Město, na ulici Dlouhá třída poblíž křižovatky s ulicí Dělnická před Obchodním domem Elán v rozporu s čl. 3 odst. 1 písm. b) obecně závazné vyhlášky Statutárního města Havířova č. 4/2007 o ochraně veřejné zeleně a o užívání zařízení města Havířova, přecházel po zeleni na středovém pásu oddělujícím jízdní pruhy, a tím spáchal úmyslně přestupek proti pořádku v územní samosprávě. Za uvedené jednání mu byla uložena podle § 46 odst. 3 zákona o přestupcích sankce, a to pokuta ve výši 400 Kč. Dále byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1 000 Kč stanovené podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb. ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
2. Správní orgán I. stupně, Magistrát města Havířova, správní odbor, rozhodl o vině a trestu žalobce dne 7. 8. 2017 rozhodnutím pod č. j. MMH/27122/2017-17, sp. zn. 1467/27122/2017/Hn tak, jak uvedeno v 1. odstavci odůvodnění tohoto rozsudku. Správní orgán I. stupně vycházel z oznámení přestupku, které obviněný (žalobce) sám učinil a z přiložené fotodokumentace, jakož i z výpovědi obviněného (žalobce), učiněné při ústním jednání.
3. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Havířova č. j. MMH/27122/2017-17 ze dne 7. 8. 2017, zamítl a napadené odvolání potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný vyjádřil jak k procesní, tak i k věcné stránce prvostupňového řízení, obšírně se vyjádřil k jednotlivým námitkám, které obviněný (žalobce) v odvolání uváděl, přičemž ani jednu nehodnotil jako důvodnou, neboť shodně jako správní orgán I. stupně, dospěl k závěru, že odvolatel (žalobce) se předmětného přestupku dopustil.
4. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného dne 21. 12. 2017 žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Zrekapituloval v ní předně průběh řízení i průběh řízení týkající se stejnorodého skutku, jehož se dopustil 28. 1. 2016. Následně namítal, že správní orgány nesprávně vyložily základní smysl a účel obecně závazné vyhlášky Statutárního města Havířova č. 4/2007 o ochraně veřejné zeleně a o užívání zařízení města Havířova, ve znění obecně závazné vyhlášky Statutárního města Havířova č. 3/2013 (dále jen „vyhláška o ochraně veřejné zeleně“), neboť podle žalobce vyhláška o ochraně veřejné zeleně nezakazuje vstup na travní plochy a pohyb po nich, nýbrž pouze jejich přecházení (překonání plochy chůzí). Avšak správní orgány totiž nesprávně vyložily

neurčitý právní pojem „přecházet“ užitý v čl. 3 vyhlášky o ochraně veřejné zeleně, když jej vyložily příliš extenzivně, tedy přisoudily mu i význam prostého vstupu na plochy veřejné zeleně. Za vadu řízení žalobce pokládal skutečnost, že správní orgány nevyslechly navržené svědky (B. M., Z.M., E. H.), kteří měli svědčit k výkladu vyhlášky o ochraně veřejné zeleně, a které žalobce jako svědky navrhoval; v této souvislosti namítl, že správní orgán I. stupně telefonicky v době od 1. 6. 2016 do 5. 6. 2016 kontaktoval Z. M., měl tedy poznatky o výkladu předmětné právní normy, avšak přesto Z. M. nevyslechl. Žalobce se v žalobě též vyjádřil ke své motivaci, proč oznámení přestupku učinil právě on sám, tedy, že již v minulosti byl jednou správními orgány uznán vinný z obdobného přestupku, ale v předchozím řízení nepodal správní žalobu, pouze podnět k zahájení přezkumného řízení, ve kterém nebyl úspěšný.

5. Žalovaný ve svém vyjádření zopakoval důvody, které jej vedly k závěru o vině žalobce, především se vyjádřil k výkladu neurčitého právního pojmu „přecházet“, když setrval na svém stanovisku, že pod tento pojem nutno zahrnout též vstup na plochy veřejné zeleně konkretizované ve vyhlášce o ochraně veřejné zeleně.
6. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 20 A 36/2017-25 ze dne 16. srpna 2018 bylo napadené rozhodnutí žalovaného i prvostupňové rozhodnutí zrušeno. Krajský soud přisvědčil námitkám žalobce, že jeho jednáním nedošlo k naplnění formálních ani materiálních znaků vytýkaného přestupku. Krajský soud přitom nejprve vyšel z toho, že předmětem sporu je, jaké jednání vyhláška zakazuje, užívá-li neurčitý právní pojem „přecházet“ (po veřejné zeleni). Tedy, zda vyhláška zakazuje pouze překonání celé šíře veřejné zeleně, nebo již každý vstup na ní. K zodpovězení této otázky považoval za nezbytné identifikovat objekt příslušného přestupku (chráněný zájem), který (na základě obsahu vyhlášky) vymezil jako zájem na ochraně veřejné zeleně. S ohledem na takto vymezený objekt přisvědčil žalovanému, že pojem „přecházet“ nezahrnuje pouze překonání celé šíře zeleně, nýbrž každý vstup na plochu zeleně, který je potenciálně způsobilý ji poškodit. Přesto však nepřisvědčil názoru žalovaného, že by v nynější věci došlo k naplnění znaku skutkové podstaty posuzovaného přestupku, jelikož jednáním žalobce, tj. jedním přejitím po trávníku, nemohlo dojít k poškození zeleně. Krajský soud vycházel z toho, že k naplnění skutkové podstaty posuzovaného přestupku je třeba, aby přecházením zeleně byla zeleň fakticky ihned poškozena nebo aby mohla být poškozena opakovaným přecházením. V případě posledně uvedeném by přitom muselo být alespoň pravděpodobné, že k takovému opakovanému přecházení ať již jednou nebo různými osobami, dojde. Krajský soud konstatoval, že v případě žalobce se jednalo o nahodilý vstup na trávník, kdy žalobce po něm ušel jen několik metrů, a tudíž míra společenské škodlivosti jeho jednání nepřesáhla potřebnou mez. Důvodnými naopak neshledal žalobní námitky, jimiž žalobce brojil proti neprovedení důkazů jím navrženými svědeckými výpověďmi.
7. Proti uvedenému rozsudku brojil žalovaný kasační stížností ze dne 22. 8. 2018, v níž zejména namítal nesrozumitelnost rozsudku ohledně toho, zda nebyla naplněna formální či materiální stránka přestupku, a dále nesprávnost názoru, že předpokladem pro naplnění předmětné skutkové podstaty je vznik škody.
8. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 80/2018-32 ze dne 11. června 2020 byl citovaný rozsudek Krajského soudu zrušen. Nejvyšší správní soud uzavřel, že

„jednání žalobce popsané ve výroku prvostupňového rozhodnutí naplnilo skutkovou podstatu přestupku podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona, ve spojení s čl. 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky“. Dále Nejvyšší správní soud uložil Krajskému soudu, aby se zabýval tím, zda žalobce v žalobě rozporoval též existenci materiálního znaku předmětného přestupku; pokud by tomu tak bylo, musel by zohlednit úvahu Nejvyššího správního soudu o tom, v případě přestupků postihujících jednání společensky méně závažné, existuje jen značně omezený prostor pro existenci okolností, jež by jeho nebezpečnost dále snižovaly (např. vkročení jednou nohou na zeleň při přecházení přes místo k tomu určené apod.).

9. Žalovaný ve vyjádření ze dne 3. 7. 2020 poukázal na usnesení NSS č. j. 10 As 156/2018-110 ze dne 18. 2. 2020 a uvedl, že žalobce nikdy nenamítal nenaplnění materiální stránky, a ve světle citovaného usnesení k této otázce soud nemůže přihlížet z moci úřední.
10. U jednání dne 9. 9. 2020 strany setrvaly na svých stanoviscích. Žalobce navrhl opatřit k obsahu a cíli vyhlášky stanoviska Městské policie Havířov a Statutárního města Havířova.
11. Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že přestupkové řízení bylo správním orgánem I. stupně zahájeno z podnětu samotného obviněného (žalobce), který dne 30. 3. 2017 zaslal Magistrátu města Havířova oznámení přestupku z téhož dne, a to spolu s fotomapou s vyznačením místa jeho pohybu a fotografií sebe stojícího s kamerou v ruce na uvedeném místě na trávníku vedle osob provádějících zahradnické práce.
12. Dne 29. 5. 2017 byl žalobci doručen příkaz ze dne 17. 5. 2017, č. j. MMH/27122/2017-7, proti kterému žalobce podal odpor dne 31. 5. 2017. Dne 12. 6. 2017 bylo žalobci doručeno předvolání k ústnímu jednání na 4. 7. 2017. Součástí předvolání byla řada poučení o právech účastníka řízení včetně poučení dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) – o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí. Součástí správního spisu je, mimo jiné, následující:
 - znění obecně závazné vyhlášky Statutárního města Havířova č. 4/2007 o ochraně veřejné zeleně a o užívání zařízení města Havířova, včetně příloh č. 1 a č. 2;
 - znění obecně závazné vyhlášky Statutárního města Havířova č. 3/2013, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška Statutárního města Havířova č. 4/2007, o ochraně veřejné zeleně a o užívání zařízení města Havířova;
 - žádost o poskytnutí informací ze dne 10. 4. 2017, jejímž obsahem je interní komunikace správního orgánu I. stupně, za účelem zjištění informací o údržbě zeleně a povolení užívání předmětné plochy veřejné zeleně, včetně odpovědi ze dne 19. 4. 2017;
 - opis z evidence přestupků žalobce ke dni 17. 5. 2017;
 - protokol o ústním jednání ze dne 4. 7. 2017, na kterém byly provedené listinné důkazy a vyslechnut obviněný (žalobce);
 - vyjádření obviněného sepsané zmocněncem J. P., doručeno správnímu orgánu dne 27. 9. 2016;

- rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku ze dne 7. 8. 2017, č. j. MMH/27122/2017-17, sp. zn. 1467/27122/2017/Hn.
13. Proti rozhodnutí orgánu I. stupně bylo podáno u téhož správního orgánu dne 30. 8. 2017 odvolání a dne 7. 9. 2017 bylo předloženo k rozhodnutí Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje. Součástí správního spisu je též žalobou napadené rozhodnutí žalovaného.
 14. Podle ust. § 2 odst. 1) zákona o přestupcích *přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.*
 15. Podle ust. § 46 odst. 2 zákona o přestupcích *přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.*
 16. Podle ust. čl. 1 vyhlášky o ochraně veřejné zeleně *tato obecně závazná vyhláška ukládá povinnosti k zajištění udržování čistoty veřejných prostranství, k ochraně veřejné zeleně a při užívání zařízení města Havířova sloužících potřebám veřejnosti.*
 17. Ustanovení čl. 2 odst. 1 vyhlášky o ochraně veřejné zeleně stanoví: *Pro účely této vyhlášky se následujícími pojmy rozumí: Veřejnou zelení se rozumí pozemky veřejného prostranství, evidované v katastru nemovitostí jako ostatní plocha se způsobem využití - zeleně, dále plochy parkově upravené veřejné zeleně, lesoparky, zeleně podél pozemních komunikací oddělující chodníky nebo stezky pro chodce a cyklisty od vozovek, zeleně ve středových pásech mezi jízdními pruhy, aleje a jednotlivé dřeviny.*
 18. Podle ust. čl. 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky o ochraně veřejné zeleně *je zakázáno jezdit na kole a přecházet (mimo míst k tomu určených): plochy veřejné zeleně podél komunikací oddělující chodníky nebo stezky pro chodce a cyklisty od vozovek a středové pásy zeleně mezi jízdními pruhy na pozemních komunikacích podél ulic: Hlavní třída, Dlouhá třída, Národní třída, Dělnická v úseku od Hlavní třídy po ul. Moskevskou, U Nádraží v úseku od velkého kruhového objezdu k malému kruhovému objezdu a vnitřní části veřejné zeleně kruhového objezdu tvořícího spojnici silnic 1. třídy ulic Hlavní třídy, Orlovská a Ostravská.*
 19. Krajský soud nejprve posoudil zákonné náležitosti žaloby a konstatoval, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž není žaloba ve smyslu § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nepřipustná. Poté krajský soud přezkoumal důvodnost žaloby v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s., v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného.
 20. Soud dospěl k závěru, že žaloba důvodná není. K jednotlivým námitkám pak soud uvádí následující:
 21. Mezi účastníky jsou nesporná všechna skutková zjištění, ke kterým správní orgány dospěly. Není tedy sporu o tom, že žalobce dne 29. 3. 2017 kolem 8:48 hodin chodil po trávníku, a to v místě, kde vyhláška o ochraně veřejné zeleně zakazovala „přecházení“ ploch veřejné zeleně, tedy mimo míst k tomu určených. Sporným bodem této soudní pře, však mezi účastníky zůstal výklad neurčitého právního pojmu „přecházení“.

22. Pokud se týče naplnění formální stránky přestupku, byl soud vázán shora citovaným právním názorem Nejvyššího správního soudu, vysloveným v rozsudku 3 As 80/2018-32 ze dne 11. 6. 2020, že jednání žalobce popsané ve výroku prvostupňového rozhodnutí naplnilo skutkovou podstatu přestupku podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona, ve spojení s čl. 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky: Nejvyšší správní soud k tomu mj. uvedl, že „pokud by zákaz stanovený vyhláškou měl být vykládán tak, že aby mohl být konkrétní pěší pohyb přes dané místo postížen, musí v případě každého místa veřejné zeleně minimálně potenciálně brozit, že přes shodné místo budou přecházet i další osoby, bylo by tím aplikované ustanovení vyhlášky fakticky vyprázdněno a pozbylo by smyslu, jelikož jak stěžovatel přiléhavě uvádí, nejčastějším porušením zákazu bude právě jednorázový přechod přes tu kterou část veřejné zeleně“ (odst. 21); dále NSS uvedl, že „posuzovaný přestupek je přestupkem ohrožovacím (stěžovatel v tomto ohledu hovoří o preventivní povaze zákazu), tedy postačí, že jednáním osoby dojde i jen k ohrožení vyhláškou chráněného zájmu, tj. zájmu na čistotě a dobrém vzhledu veřejné zeleně. Vznik škody na této zeleni (tedy účinek takového jednání na chráněný objekt) v konkrétním případě nezbytný není. Přestože, jak bylo výše vyloženo, z hlediska naplnění skutkové podstaty daného přestupku (jeho formální stránky) není rozhodující, zda došlo k reálnému poškození chráněné zeleně, není tato otázka zcela bez významu. Svou relevanci totiž může mít právě z pohledu naplnění materiální stránky přestupku, která je jistým zákonným korektivem, vyjadřujícím zásadu minima non curat praetor. Ve většině případů je materiální stránka (společenská nebezpečnost) per se dána již samotným naplněním formální stránky přestupku, neboť již legislativní vymezení pojmových znaků jednotlivých přestupků předpokládá, že jde o jednání společensky škodlivá, respektive v míře odpovídající povaze přestupků nebezpečná. Mohou však nastat výjimečné případy, kdy tomu tak nebude (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 3 As 78/2014-36, či ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 As 321/2018-31). Pokud se totiž k okolnostem jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, tedy znaky jeho skutkové podstaty, připojí určité další okolnosti, které vylučují, aby daným konkrétním jednáním byl alespoň v minimální míře porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání nemůže být za přestupek označeno. Okolnosti, které vylučují společenskou nebezpečnost, se budou lišit v případě toho kterého přestupku; podstatné je, že snižují nebezpečnost jednání pro společnost pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy daného přestupku. To současně znamená, že v případě typově závažnějších přestupků bude dán větší prostor pro to, aby k okolnostem naplňujícím formální stránku takové skutečnosti přistoupily, zatímco v případě přestupků, jejichž typová závažnost, a tedy společenská nebezpečnost, je vzhledem k povaze postižovaného jednání spíše nízká, bude takový prostor výrazně omezenější. V posuzovaném případě se přitom jedná o přestupek, jenž postihuje jednání společensky méně závažná (nebezpečná). Existuje proto jen značně omezený prostor pro existenci okolností, jež by (dále) snižovaly nebezpečnost daného jednání pro chráněný zájem pod míru, která je v případě dotčeného přestupku typická (lze si představit například situaci, kdy by osoba při přecházení přes místo k tomu určené jednou nohou vykročila na již „zakázanou“ veřejnou zeleně, apod.). V nynější věci přitom není sporu, že se žalobce po veřejné zeleni pěší chůzí pohyboval přinejmenším desítku metrů.“ (odst. 22).

23. Pokud se týče materiální stránky přestupku, tato nebyla v původní žalobě rozporována; po uplynutí lhůty k podání žaloby pak nemohou být žalobní body již

dále rozhojňovány (srov. § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.). Z výše uvedené pasáže z kasačního rozsudku Nejvyššího správního soudu i tak zřejmě plyne, že povaha jednání žalobce nepředstavovala jednání obdobné náhodnému „přešlapu“ na veřejnou zeleň, jak u ní NSS příkladmo hovoří.

24. Pokud se žalobce ve správním řízení dožaduje výsledku svědků či opatření stanoviska zaměstnanců města či městské policie za účelem zjištění jejich právního názoru na věc, opakuje soud, co uvedl již v předchozím rozhodnutí, že žádný svědek nemůže být zdrojem interpretace právní normy, byť by byl jejím autorem. Svědectví slouží k ozřejmění skutkových okolností nikoli těch právních, neboť právní hodnocení je svěřeno vždy pouze tomu orgánu, který o věci rozhoduje [obdobný závěr zastává též odborná literatura ve srovnatelném případě trestního řízení, např. Šámal, P. a kol.: Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, k § 97: „*Svědkem je fyzická osoba rozdílná od obviněného, která byla vyzvána (předvolána) orgánem činným v trestním řízení, aby jako svědek vypovídala o skutečnostech důležitých pro trestní řízení, jež sama vnímala (poznala, pozorovala) svými smysly, tedy viděla, slyšela atd. ... Svědek je nezastupitelný jinou osobou, protože toto jeho postavení je vytvořeno situací, kterou pozoroval, vnímal.*“]. Avšak orgán, který o věci rozhoduje, se může (ale nemusí) seznámit se závěry a argumentací jiných než procesních subjektů, a to prostřednictvím odborné literatury nebo třeba i osobního kontaktu, což však neznamená, že by se z autora komentáře nebo jiné autority stával v dané věci svědek. Správní orgány tedy nepochybily, pokud navržené osoby jako svědky nevyslechly, přestože měly povědomost o jejich právních závěrech. Z týchž důvodů shora popsaným důkazním návrhům nevyhověl ani soud.
25. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** kasační stížnost přípustná. To **neplatí**, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu či je-li namítáno nesprávné řešení otázky, která dosud nebyla Nejvyšším správním soudem řešena.

Kasační stížnost je možno podat ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Ostrava 9. září 2020

JUDr. Daniel Spratek, Ph.D

[Zadejte text.]

samosoudce